

W ostatnim panelu dotyczącemu mniejszości żydowskiej wystąpili m. in.: Mikołaj Rozen, Przewodniczący Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Szczecinie oraz Róża Król ze szczecińskiego oddziału Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce, którzy przedstawili losy mniejszości żydowskiej w Szczecinie od 1945 roku do dnia dzisiejszego. Tematyka żydowska została uzupełniona przez referat „Życie w cieniu Zagłady. Emigracja Żydów z Polski 1945-1948” dr Magdaleny Semczyszyn z Oddziału Instytutu Pamięi Narodowej w Szczecinie.

Kolejnym prelegentem był dr Michał Łyszczarz z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, który zaprezentował referat dotyczący problematyki mniejszości narodowych na antenie Radia Gdańsk. Tu warto wspomnieć, chociaż podczas konferencji nie było o tym mowy, że na antenie Polskiego Radia Koszalin mniejszości narodowe i etniczne mają swoje audycje. Nadawane są magazyny ukraiński i kaszubski, a Romowie przedstawiają swoje problemy w magazynie Romano Dżipen. Wszystko jest podsumowane kilkuminutowymi wiadomościami w języku mniejszości. Pierwszy dzień zakończył referat wygłoszony przez prof. dr hab. Beatę Orłowską z Akademii im. Jakuba z Paradyża zatytułowany „Lubuscy sprawiedliwi wśród narodów świata”.

W drugim dniu konferencji odbyły się trzy panele dyskusyjne. W pierwszym z nich wzięli udział przedstawiciele Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w Polsce. Ksiądz dr Jarosław Szmajda z Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie podjął się przedstawienia problemu działalności Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego na Ziemi Lubuskiej. Z kolei ks. Artur Graban, proboszcz parafii prawosławnej w Brzozie i Ługach, scharakteryzował genezę i działalność swojej wspólnoty religijnej.

W drugim panelu poruszono problematykę działalności Kościoła Grekokatolickiego w Polsce. Ksiądz dr Arkadiusz Trochanowski zaprezentował dzieje parafii grekokatolickiej w Wałczu. Z kolei dr Grzegorz Bobryk z Instytutu Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy w Białymstoku przedstawił problematykę działalności Kościoła Grekokatolickiego na ziemiach zachodnich w okresie PRL-u. Panel zakończyło wystąpienie dr Mirosława Pecucha z Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta na temat Cerkwi Grekokatolickiej w północnej części województwa lubuskiego.

Ostatni panel rozpoczął referat prof. dr hab. Ewy Golachowskiej z Instytutu Slawistyki PAN zatytułowany „Dlaczego język sfery sacrum jest ważny dla identyfikacji narodowej?”.

Z kolei Stanisław Jach, dyrektor biblioteki Akademii im. Jakuba z Paradyża, wygłosił referat dotyczący słowników językowych mniejszości narodowych. Kolejnym prelegentem był prof. dr hab. Przemysław Rotengruber z UAM w Poznaniu, który w swoim wystąpieniu omówił problem dialogu międzykulturowego w perspektywie komunitarystycznej. Komunitaryzm to nurt we współczesnej filozofii polityki, podkreślający ważność i wartość wspólnot w społecznym życiu człowieka.

Losy emigracji greckiej po II wojnie światowej na Dolnym Śląsku, Pomorzu Zachodnim i Ziemi Lubuskiej przybliżył regionalista z Zielonej Góry dr Mieczysław Wojecki, a dr Krzysztof Wasilewski z Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim wygłosił referat zatytułowany „Niezdefiniowana mniejszość. Autochtoni na Ziemi Lubuskiej w prasowych publikacjach doby PRL”. Referat prof. dr hab. Pawła Leszczyńskiego z Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim dotyczył głównych kierunków działalności gorzowskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej.

Drugi dzień obrad zakończyło wystąpienie prof. dr hab. Beaty Orłowskiej z Akademii im. Jakuba z Paradyża przybliżające problematykę dzieci wielu kultur w szkołach współczesnych.

W trakcie konferencji wygłoszono łącznie aż 29 referatów o zróżnicowanej tematyce. Dotyczyły one mniejszości wyznaniowych, narodowych i etnicznych na ziemiach zachodnich ze szczególnym uwzględnieniem pluralizmu konfesyjnego. Organizatorzy tej konferencji są przekonani, że przebieg obrad i duże zainteresowanie tematyką mniejszości wyznaniowych, narodowych i etnicznych na ziemiach zachodnich stwarzają możliwość zorganizowania podobnego wydarzenia w przyszłości.

Honorowy patronat objęły: Polska Rada Ekumeniczna, JM Rektor Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim prof. dr hab. Elżbieta Skorupska-Raczyńska oraz Prezydent Miasta Gorzowa Wielkopolskiego Jacek Wójcicki.

Andrzej Sochaj

Fot. Jacek Buczyński